

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/33/4/18

Katowice, 29 listopada 2018 r.

Pan
Maciej Mika
Wójt Gminy
Radziechowy-Wieprz

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 20 sierpnia 2018 r. do 25 września 2018 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Radziechowy-Wieprz za okres od 1 stycznia 2014 r. do 25 września 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 października 2018 r. przez Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz oraz Skarbnika Gminy Radziechowy-Wieprz, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie wydatków inwestycyjnych:

- *W 2016 r. nieprawidłowo zrealizowano umowy z dnia 27 lipca 2016 r. o przyznaniu pomocy zawarte z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego o numerach 00087-651-UM-UM1200205/16, 00005-65151-UM1200207/16 i 00004-65151-UM1200206/16 poprzez wykonanie zakresu rzeczowego operacji niezgodnie z zestawieniami rzeczowo-finansowymi operacji stanowiącymi załączniki nr 1 do ww. umów (§ 3 ust.6 pkt 1 umów). Skutkiem powyższego Gmina Radziechowy-Wieprz została obciążona karami administracyjnymi i otrzymała dofinansowanie ww. zadań ze środków unijnych w wysokości niższej niż wynikająca z zawartych umów pomocowych, łącznie o 84.805,88 zł.*
- Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Wysokość przyznanej pomocy (dofinansowania) ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 po podpisaniu w dniu 14 lutego 2017 r. aneksów do umów pomocowych wynosiła:

- na przebudowę ulicy Wierchowej – 270.605,00 zł,

- na przebudowę ulicy Morawców – 97.108,00 zł,
- na przebudowę ulicy Sadowej – 184.103,00 zł.

Przed dokonaniem płatności, Urząd Marszałkowski zweryfikował wykonanie robót pod kątem zgodności z postanowieniami umów o przyznaniu pomocy (weryfikacja polegała na przeprowadzeniu wizji w miejscu wykonanych robót i ich porównaniu z dokumentacją przedstawioną przez Gminę Radziechowy-Wieprz, w szczególności poddano weryfikacji zestawienia rzeczowo-finansowe z kosztorysami powykonawczymi).

W wyniku przeprowadzonej kontroli dysponent ostatecznie przyznał i zlecił agencji płatniczej (Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) wypłatę Gminie Radziechowy-Wieprz następujących (zmniejszonych) kwot refundacji:

- Wierchowa – 220.469,72 zł (mniej o 50.135,28 zł),
- Morawców – 78.276,70 zł (mniej o 18.831,30 zł),
- Sadowa – 168.263,70 zł (mniej o 15.839,30 zł).

Zakwestionowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego pozycje kosztorysu powykonawczego dotyczyły m.in. niewykonania przez wykonawcę wszystkich robót przewidzianych w przedmiarach robót (stanowiących załączniki do specyfikacji istotnych warunków zamówienia), jak również wykonania większego (przekraczającego przedmiar) zakresu robót, a także wykonania robót w innej lokalizacji niż przewidzianej w umowie o przyznaniu pomocy. W przypadku dwóch dróg, Urząd Marszałkowski wyliczając ostateczne kwoty refundacji zastosował dodatkowo kary administracyjne.

Powyższe zostało potwierdzone pisemnymi informacjami Samorządu Województwa z dnia 23 maja 2017 r.

W dniu 30 listopada 2016 r. kierownik budowy w związku z zakończeniem przebudowy ww. dróg złożył oświadczenia, że obiekty budowlane wykonano zgodnie z projektem budowlanym. Protokolarnego odbioru robót budowlanych objętych ww. zadaniami dokonano w dniu 9 grudnia 2016 r. Komisja odbiorcza, składająca się z przedstawicieli inwestora przy udziale inspektora nadzoru i wykonawcy, stwierdziła wykonanie zakresu robót zgodnie z umową.

Z udzielonych w trakcie kontroli wyjaśnień wynikało, że zadania zostały wykonane zgodnie z założeniami przedmiarowymi, jednak realizacja ich nastąpiła m.in. na innej działce gminnej niż wskazana w umowie o przyznaniu pomocy, w związku z czym ta część zadania nie mogła zostać objęta wsparciem pomocowym, ponieważ wychodziła poza planowany obszar inwestycji. Ponadto zaznaczono, że „na etapie projektowym ani też na etapie realizacyjnym Gmina, inspektor nadzoru, ani też wykonawca nie miał wiedzy, iż granica prowadzonej inwestycji nie pokrywa się z granicą działki, a istniejąca wcześniej droga asfaltowa (z którą planowano się połączyć) rozpoczyna się kilkanaście metrów dalej niż granica działki”.

Ponadto, z wyjaśnień wynikało, że Gmina nie była na bieżąco informowana przez inspektora nadzoru o konieczności odstąpienia od wykonania niektórych robót lub konieczności wykonania robót w innej lokalizacji.

Zgodnie z postanowieniami umów zawartych z inspektorem nadzoru (nadzór przebudowy ulic Wierchowa i Sadowa), inspektor był zobowiązany do sprawowania kontroli prawidłowości robót w zgodności z projektem, przeprowadzenia inspekcji terenu budowy w celu sprawdzenia zgodności stanu istniejącego z dokumentacją projektową, a ponadto w przypadku wykonania robót dodatkowych nieprzewidzianych w umowach z wykonawcą, inspektor był zobowiązany do niezwłocznego zawiadomienia o tym zamawiającego celem

podjęcia decyzji, co do ich zlecenia. Funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego podczas przebudowy ul. Morawców pełnił pracownik Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz.

Gmina Radziechowy - Wieprz nie wystąpiła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z wnioskiem o zmianę ww. umów o przyznaniu pomocy (możliwych na mocy § 14 tych umów) w zakresie wykazu działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością. Nie dopełniono również w okresie realizacji operacji obowiązku, wynikającego z § 5 ust. 3 lit. f umów o przyznaniu pomocy, niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy i wypłatę pomocy.

Zmiana umów o przyznaniu pomocy mogła zapobiec odmowie wypłaty zakwestionowanych później przez Urząd Marszałkowski części środków finansowych, a także zastosowaniu kar administracyjnych.

Kontrola realizacji zadań ze strony Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz należała do pracowników Referatu Organizacyjnego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Górna – były Sekretarz Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz sprawującymi nadzór nad realizowanymi zadaniami inwestycyjnymi dotyczącymi przebudowy dróg gminnych w zakresie zgodności realizacji tych zadań z dokumentacją projektową i zestawieniami rzeczowo-finansowymi, w tym w zaplanowanej lokalizacji, a także w zakresie niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy pomocowej i wypłatę pomocy, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia wszczętego w dniu 1 grudnia 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych we wszystkich sołectwach Gminy Radziechowy-Wieprz, tj. Radziechowy, Wieprz, Przybędza, Brzuśnik, Bystra, Juszczyzna oraz ich transport do instalacji regionalnej lub instalacji zastępczej do obsługi regionu oraz organizacja i prowadzenie na terenie Gminy Radziechowy-Wieprz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” (oznaczenie sprawy: OR.271.20.2017), stwierdzono:

- żądanie przez zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (oraz ogłoszeniu o zamówieniu), jako środka dowodowego w celu potwierdzenia spełniania przez wykonawcę warunku dotyczące posiadania kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów, dokumentu niezwiązanego z przedmiotem ww. zamówienia oraz zbędnego w tym postępowaniu. Zgodnie z art. 25 ust. 1 (zdanie pierwsze) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.), w postępowaniu

o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.

Zamawiający określając ww. warunek sprecyzował, że zostanie on spełniony jeżeli wykonawca, którego oferta została najwyższej oceniona, wykaże, że posiada zezwolenie na transport odpadów, natomiast jako dokumentu potwierdzającego spełnianie tego warunku zażądał zezwolenia na zbieranie i transport odpadów. Zamawiający nie uściślił, której nieruchomości ma dotyczyć zezwolenie na zbieranie odpadów. Zezwolenie na zbieranie odpadów wydawane jest na wniosek posiadacza odpadów (wykonawcy) przez starostę właściwego ze względu na miejsce zbierania odpadów, tj. nieruchomości, do której wykonawca musi posiadać tytuł prawny.

Żądane przez zamawiającego zezwolenie na zbieranie odpadów wydane dla jakiegokolwiek (bliżej nieokreślonej) nieruchomości było dokumentem zbędnym do przeprowadzenia postępowania.

W trakcie kontroli wyjaśniono, że zamawiający nie miał intencji sprawdzenia zezwolenia na zbieranie odpadów, a zapis o takim zezwoleniu wprowadził w wyniku omyłki pisarskiej. W wezwaniu z dnia 22 stycznia 2018 r. Wykonawcy do złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie wymaganych warunków żądano tylko przedłożenia zezwolenia na transport odpadów.

- niezachowanie 30 dniowego terminu przekazania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, czym naruszono art. 95 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Stosownie do przywołanego przepisu, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 (wówczas 209.000 euro dla usług), zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej, przekazuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.*

Umowę na realizację przedmiotowego zamówienia zawarto w dniu 24 stycznia 2018 r., natomiast ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej w dniu 2 marca 2018 r.

W trakcie kontroli wyjaśniono, iż zasugerowano się zapisami potwierdzeń opublikowania ogłoszenia o zamówieniu przesyłanych z Urzędu Publikacji TED do Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz. Przyczyną nieprawidłowości był brak weryfikacji tych zapisów z obowiązującymi przepisami prawa.

- nieprawidłowe wypełnienie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co polegało na:*

- ✓ zaniechaniu zawarcia w punkcie 18 „Najkorzystniejsza oferta” podpunkcie 3 informacji o części zamówienia (prowadzenie PSZOK i odbiór odpadów zbieranych selektywnie) zleconej przez wykonawcę podwykonawcy wraz z nazwą firmy, imionami i nazwiskami oraz adresami znanych podwykonawców.*

Powyższe było wymagane art. 96 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza protokół, zawierający co najmniej imię i nazwisko albo nazwę wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie części zamówienia, którą ten wykonawca zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim, i jeśli jest to wiadome w danym momencie - imiona i nazwiska albo nazwy ewentualnych podwykonawców.

Wybrany w postępowaniu wykonawca, w złożonej przez siebie ofercie wskazał, że zakres zamówienia dotyczący prowadzenia PSZOK i odbioru odpadów surowcowych będzie

realizowany przez podwykonawcę. Informacja o prowadzeniu PSZOK i odbieraniu odpadów zbieranych selektywnie przez ww. podwykonawcę, została także zapisana w treści umowy nr 33/2018 r. z dnia 24 stycznia 2018 r. na realizację całego zadania zawartej z wykonawcą.

✓ zamieszczeniu w punkcie 13 „Wezwanie do złożenia dokumentów w trybie art. 26 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz w trybie art. 26 ust. 2f ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych” informacji, że w postępowaniu nie zastosowano ww. trybu wezwania wykonawcy do złożenia dokumentów lub oświadczeń niezbędnych do przeprowadzenia postępowania (potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu), pomimo, że pismem z dnia 22 stycznia 2018 r. wezwano wykonawcę do złożenia takich oświadczeń lub dokumentów aktualnych na dzień ich złożenia.

W myśl § 2 ust. 2 pkt 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128), protokół w zależności od zastosowanego trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawiera informacje, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych oraz informacje dotyczące wezwania do złożenia dokumentów w trybie art. 26 ust. 1. Zgodnie natomiast z objaśnieniami zawartymi we wzorze protokołu ZP-PN, w punkcie 13 podpunkcie 1 – w przypadku zastosowania wezwania wykonawcy do złożenia dokumentów lub oświadczeń niezbędnych do przeprowadzenia postępowania w trybie art. 26 ust. 1 – należało w protokole wskazać, jakiego wykonawcę wezwano do złożenia dokumentów.

Pracownikami odpowiedzialnymi za przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia byli Referent ds. zamówień publicznych w Referacie Organizacyjnym i Inspektor ds. odpadów komunalnych w Referacie Techniczno-Gospodarczym. Pracownikiem odpowiedzialnym za przekazywanie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej był Referent ds. zamówień publicznych w Referacie Organizacyjnym. Nadzór w powyższym zakresie sprawował Kierownik Referatu Organizacyjnego.

Protokół postępowania został sporządzony przez Referenta ds. zamówień publicznych w Referacie Organizacyjnym – Przewodniczącego Komisji Przetargowej i zatwierdzony w dniu 6 marca 2018 r. przez kierownika zamawiającego – p. Macieja Mika – Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie:

- określania wymaganych od wykonawców środków dowodowych w celu potwierdzenia spełniania przez wykonawcę warunku udziału w postępowaniu dotyczącego kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów, stosownie do art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.),
- terminowości przekazywania ogłoszeń o udzieleniu zamówienia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, stosownie do art. 95 ust. 2 ww. ustawy,
- sporządzania protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zamieszczania w nich informacji o części zamówienia, którą wyłoniony w przetargu wykonawca zamierza zlecić do wykonania osobom

trzecim stosownie do art. 96 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z dyspozycjami zawartymi w punkcie 18 podpunkcie 3 wzoru protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druku ZP-PN, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) oraz zamieszczania zgodnych ze stanem faktycznym informacji o zastosowaniu trybu wezwania wykonawcy do złożenia dokumentów lub oświadczeń niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do § 2 ust. 2 pkt 11 ww. rozporządzenia w związku z objaśnieniami punktu 13 zawartymi we wzorze protokołu - druku ZP-PN, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu wydatków budżetowych:

– *W latach 2016 - 2017 dokonano wydatków budżetowych, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Przekroczenia planu wydatków o łączną kwotę 50.750,05 zł, stwierdzono w zakresie wydatków, poniesionych w następujących działach, rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej:*

- w 2016 r. w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”:
  - w rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, § 4430 „Różne opłaty i składki” na dzień 7 kwietnia 2016 r. przekroczono plan o 683,00 zł, zwiększenia planu dokonano 27 kwietnia 2016 r.
  - w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” na dzień 7 grudnia 2016 r. przekroczono plan o 48.263,65 zł; zwiększenia planu dokonano 9 grudnia 2016 r.
- w 2017 r. w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin”:
  - § 3020 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń” na dzień 2 listopada 2017 r. przekroczono plan o 38,34 zł, a na dzień 13 listopada 2017 r. przekroczono plan o 451,00 zł, zwiększenia planu w § 3020 dokonano 14 listopada 2017 r.
  - § 4360 „Oplata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych” na dzień 13 grudnia 2017 r. przekroczono plan o 329,65 zł; a na dzień 15 grudnia 2017 r. przekroczono plan o 984,41 zł, zwiększenia planu dokonano 21 grudnia 2017 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Barbary Pietrysko – Skarbnika Gminy, w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz nie było procedur określających sposób dokonywania zmian planu finansowego. Konieczność wprowadzenia zmian w planie finansowym zgłaszana była ustnie Skarbnikowi Gminy. Skarbnik po przedstawieniu informacji Wójtowi zmiany takie przygotowywał na bieżąco.

Zgodnie z § 5 pkt 13 - 15 instrukcji sporządzania i obiegu dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz, wprowadzonej zarządzeniem Nr 3/2011 Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 1 lutego 2011 r., złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie oznacza, że: nie zgłasza on zastrzeżeń do przedstawionej przez pracownika oceny prawidłowości merytorycznej dokonanej operacji, nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno – rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących dokonanej operacji oraz potwierdza on, że zobowiązania wynikające z dokonanej operacji mieszczą się w planie finansowym oraz że jednostka posiada środki finansowe na ich pokrycie. Sprawdzenie dowodów pod względem zgodności z ustawą o finansach publicznych dokonuje Skarbnik – Główny Księgowy, który dokonuje wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz w zakresie dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych. Dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji. Podpis ten jest składany obok podpisu właściwego rzeczowo pracownika, co oznacza, że operacja wyrażona w dokumencie została wcześniej, niż dokonano wstępnej kontroli przez głównego księgowego poddana kontroli pracownika merytorycznego wyznaczonego przez kierownika jednostki. Złożenie przez głównego księgowego podpisu na dokumencie potwierdza, że zobowiązania wynikające z dokonanej operacji mieszczą się w planie finansowym, że jednostka posiada środki finansowe na ich pokrycie.

Zadania w zakresie opracowania projektów budżetu oraz dokonywania analiz wykonania budżetu, nadzorowania prawidłowości opracowania i wykonywania planów finansowych jednostek budżetowych oraz nadzór nad realizacją budżetu gminy należały do Barbary Pietrysko – Skarbnika Gminy.

Faktury stanowiące podstawę do dokonania wydatków, pomimo braku zabezpieczenia w planie finansowym zatwierdzili do zapłaty: p. Maciej Mika – Wójt Gminy Radziechowy-Wieprz oraz p. Jadwiga Górna – były Sekretarz Gminy, kontrolę wstępną oraz wykonanie dyspozycji środkami pieniężnymi wykonały: p. Barbara Pietrysko – Skarbnik Gminy, a w jednym przypadku ówczesny Zastępca Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 3

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz w zakresie dokonywania zmian planu finansowego oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust.3, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- Nieprawidłowo sporządzono Rb-ST -roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2015 r. i 2017 r.
W pozycji: stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wykazano kwotę zawyżoną o środki pieniężne ujęte w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz na kontach 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” i 139 „Inne rachunki bankowe”.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdania Rb-ST zawartymi w § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.

Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wskazany w powyższych sprawozdaniach zawyżono w 2015 r. o kwotę 9.651,52 zł, a w 2017 r. o kwotę 8.597,27 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Barbary Pietrysko – Skarbnika Gminy, przyczyną powyższej nieprawidłowości było ujęcie w sprawozdaniu oprócz środków na rachunku budżetu (konto 133) stanu środków na rachunkach bieżących (konto 130), które na koniec roku budżetowego winny być przelane na rachunek budżetu, które jednak pozostały na rachunku jednostki budżetowej. Błędnie uznając, iż ogólnie są to środki budżetu gminy, które pozostały na koniec roku budżetowego wykazano je również w sprawozdaniu Rb-ST. W przypadku konta 139 środki pieniężne z rachunku Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 515,51 zł, w sprawozdaniu Rb-ST za 2015 r. ujęto omyłkowo.

Pracownikiem odpowiedzialnym w zakresie przygotowania danych do ujęcia w sprawozdaniu Rb-ST w powyższych latach była p. Barbara Pietrysko – Skarbnik Gminy. Sprawozdania Rb-ST na koniec roku 2015 i 2017 podpisali: p. Maciej Mika – Wójt Gminy Radziechowy-Wieprz oraz p. Barbara Pietrysko – Skarbnik Gminy.

Wniosek nr 4

Wykazywać środki pieniężne na rachunku budżetu Gminy Radziechowy-Wieprz w sprawozdaniu Rb-ST-o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do zasad sporządzania tego sprawozdania zawartych w § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.).

- W okresie od 2017 r. do maja 2018 r. zaniechano ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” operacji gospodarczych związanych z naliczeniem i przekazaniem odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Operacje z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu w momencie przelewu środków na wyodrębniony rachunek ZFŚS na koncie 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki” z pominięciem konta rozrachunkowego 240.

Naruszono tym zasady funkcjonowania konta 240 zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.)

oraz zakładowym planie kont, stanowiącym załączniki nr 3A i 3B do zarządzenia Nr 57/2012 Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie: wprowadzenia zaktualizowanych przepisów wewnętrznych o charakterze finansowo-księgowym w zakresie polityki rachunkowości wraz ze zm.

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań.

Tożsame zasady funkcjonowania ww. konta zostały uregulowane w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 69/2018 z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie: wprowadzenia zaktualizowanych przepisów wewnętrznych o charakterze finansowo-księgowym w zakresie polityki rachunkowości, które weszło w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 2 stycznia 2018 r. oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/23/4/14 z dnia 31 października 2014 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji dotyczącej ZFŚS zgodnie z zakresem czynności należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Barbara Pietrysko – Skarbnik Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego ujmowania operacji gospodarczych związanych z naliczeniem i przekazaniem odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na koncie 240, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *Do dnia kontroli nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez podatników danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości (informacjach w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego) oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Na nieruchomościach zajmowanych przez podatników znajdowały się budowle w postaci parkingów i ogrodzeń, wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, których podatnicy nie deklarowali w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości (informacjach w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego). Powyższe dotyczyło:

✓ *podatnika o nr karty kontowej – 1/60 (osoby prawnej – spółki z o.o.), który za lata 2014-2018 wykazywał w deklaracji na podatek od nieruchomości grunty oraz budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Podatnik nie wykazywał budowli do opodatkowania. W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomościach gruntowych zajętych pod działalność gospodarczą zostały urządzone utwardzone parkingi, a ponadto nieruchomości te zostały ogrodzone.*

W trakcie kontroli wyjaśniono, że organ podatkowy podejmie kroki polegające na wezwaniu podatnika do przedłożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości.

✓ *podatnika o nr karty kontowej – 1/67 (osoby prawnej – spółki z o.o.), który za lata 2014-2018 wykazywał w deklaracji na podatek od nieruchomości grunty oraz budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, natomiast nie wykazywał budowli. W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że nieruchomość gruntowa zajęta pod działalność gospodarczą została wyłożona betonowymi kostkami brukowymi (tzw. puzzlami).*

W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie FN.3140.2.64.2018 z dnia 14 września 2018 r.) do przedłożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2018 r. uwzględniającej wartość budowli znajdujących się na opodatkowanym gruncie.

✓ *podatnika o nr karty kontowej – 4/1396 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), dla którego organ podatkowy na lata 2014-2018 wydawał decyzje*

w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości obejmujące w przedmiocie opodatkowania grunty oraz budynki zajęte na działalność gospodarczą, bez budowli. Decyzje były wydawane na podstawie informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, złożonej przez podatnika w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz w dniu 29 lipca 2013 r., w której podatnik nie zadeklarował budowli. W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomościach gruntowych zajętych pod działalność gospodarczą został urządzony utwardzony parking, a ponadto zostały one ogrodzone. W trakcie kontroli wyjaśniono, że organ podatkowy podejmie stosowne kroki w celu opodatkowania budowli.

✓ podatnika o nr karty kontowej – 5/1499 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), który w złożonej w dniu 13 lutego 2012 r. informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego wykazał grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą (oprócz budynków mieszkalnych, pozostałych budynków i łąk), natomiast nie deklарował budowli. Organ podatkowy na lata 2014-2018 wydawał dla podatnika decyzje ustalające wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego, w których przedmiotem opodatkowania były grunty związane z działalnością gospodarczą, budynki i łąki zadeklarowane przez podatnika w informacji, bez budowli. Podczas wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości gruntowej zajętej pod działalność gospodarczą został urządzony utwardzony parking. W trakcie kontroli wyjaśniono, że organ podatkowy podejmie stosowne kroki w celu opodatkowania budowli.

✓ podatnika o nr karty kontowej – 15/373 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), który w złożonej 2 lutego 2013 r. informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego wykazał do opodatkowania grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą (oprócz budynków mieszkalnych, gruntów ornych i łąk), natomiast nie deklарował budowli. Organ podatkowy wydawał dla podatnika na lata 2014 - 2018 decyzje ustalające wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego, w których przedmiotem opodatkowania były budynki mieszkalne, grunty orne, łąki oraz grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą (bez budowli). W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości gruntowej wykazanej w informacji jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej został urządzony utwardzony parking. W trakcie kontroli wyjaśniono, że organ podatkowy podejmie stosowne kroki w celu opodatkowania budowli.

Wizja lokalna ww. nieruchomości została przeprowadzona w dniu 10 września 2018 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w obecności Inspektora ds. wymiaru podatków i Referenta ds. wymiaru podatków.

Powyżsi podatnicy posiadający nieruchomości gruntowe zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, na których znajdują się budowle, mieli obowiązek wykazania ich wartości jako podstawy opodatkowania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają m.in.: budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W myśl art. 1a ust. 1 pkt 2 wskazanej ustawy, budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Ponadto, podatnicy o numerach kart kontowych 5/166 i 5/559 w złożonych informacjach w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, nie zadeklarowali do opodatkowania podatkiem od nieruchomości gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, pomimo, że wykazali budynki (części budynków) zajęte na prowadzenie takiej działalności. Organ podatkowy wydawał dla ww. podatników na lata 2014 - 2018 decyzje ustalające wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego, w których przedmiotem opodatkowania były budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, budynki mieszkalne, grunty orne, łąki, pastwiska, bez gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, a grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oznaczają grunty będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. W trakcie kontroli wyjaśniono, że organ podatkowy w dniu 12 września 2018 r. poinformował telefonicznie podatników o konieczności dokonania korekty informacji podatkowej na 2018 r.

Zadania dotyczące dokonywania wymiaru dla podatku od nieruchomości oraz przeprowadzania czynności sprawdzających należały do Inspektora i Referenta w Referacie Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Barbara Pietrysko – Skarbnik Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 6

Wszczęć postępowanie podatkowe w trybie art.165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.) wobec podatników o numerach kart kontowych 1/60, 1/67, 4/1396, 5/166, 5/559, 5/1499, 15/373 w celu ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego za lata 2014 - 2018, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracje podatkowe na podatek od nieruchomości i informacje w sprawie tego podatku, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 281 § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gminnych:

- *W latach od 2014 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano podjęcia działań w celu aktualizacji z urzędu opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych czterem użytkownikom (100% użytkowników wieczystych) o numerach kart kontowych: 000014, 100104, 300044 i #3411330 w związku ze wzrostem wartości tych nieruchomości.*

Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. 102, poz. 651 z późn. zm.), wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie, a aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. W myśl natomiast art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Wycenę tych nieruchomości zapewniają wójtowie gospodarujący gminnym zasobem nieruchomości, którzy zobowiązani są do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 50 (w brzmieniu do 24 maja 2018 r.) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Łączna powierzchnia gruntów oddanych przez Gminę Radziechowy-Wieprz w użytkowanie wieczyste wynosiła 4.791 m² na podstawie umów zawartych w latach 1997 - 2000. Łączna kwota opłat rocznych wynikająca z ww. umów wynosiła 1.353,00 zł (3% wartości gruntów). Średnia wartość 1 m² gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste, wyliczona na podstawie powyższych danych, wynosiła około 9,41 zł.

W trakcie kontroli na podstawie serwisu internetowego CENY.szybko.pl (serwis prowadzący analizę rynku nieruchomości od 2005 r.) ustalono, że cena rynkowa za metr kwadratowy działki lub gruntu w gminie Radziechowy -Wieprz w województwie śląskim w ciągu ostatnich trzech lat kształtowała się w przedziale od 33,00 zł do 58,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, waloryzacja wartości gruntów, a tym samym aktualizacja opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, nie była rozważana od 1997 r. Wójt Gminy poinformował, że jeżeli będzie dysponował wolnymi środkami finansowymi w roku bieżącym, to zleci wykonanie operatów w celu zaktualizowania opłaty rocznej za wieczyste użytkowanie od 2019 r.

Z przedstawionej przez pracownika pisemnej symulacji przeprowadzenia waloryzacji wartości nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste wynikało, że łączna opłata roczna w 2007 r. wyniosłaby 2.875,00 zł (przyjmując wartość gruntu 20 zł/m²), a w 2017 r. wyniosłaby 4.314,00 zł (przyjmując wartość gruntu 30 zł/m²).

Do dnia kontroli zadania w zakresie aktualizowania opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych nie zostały przypisane żadnemu pracownikowi Urzędu Gminy Radziechowy -Wieprz. Od września 2018 r. ww. zadania powierzono Inspektorowi w Referacie Organizacyjnym kierowanym przez p. Grzegorza Biela – Sekretarza Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 8

Rozważyć możliwość dokonania ponownej wyceny nieruchomości gminnych oddanych w użytkowanie wieczyste, a w związku z tym aktualizację opłaty rocznej z tego tytułu, mając na uwadze art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 77 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.) oraz z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *Do dnia kontroli, tj. do 19 września 2018 r., zaniechano sporządzenia nowego planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości po utracie ważności poprzednio obowiązującego, przyjętego na lata 2013 - 2015 zarządzeniem Nr 69/2013 Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 15 października 2013 r.*

Stosownie do art. 25 ust. 1 i ust. 2 (w brzmieniu od 1 stycznia 2017 r.) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez wójta, polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu. Do dnia 31 grudnia 2016 r. ww. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Macieja Mika – Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz przyczyną powyższego było zaniechanie przedstawienia kierownikowi jednostki do akceptacji projektu planu na lata 2017 - 2019 przez p. Jadwigę Górna – ówczesnego Sekretarza Gminy. Projekt planu przygotował Inspektor w Referacie Organizacyjnym i przekazał do ówczesnego Sekretarza Gminy w dniu 2 sierpnia 2017 r. W latach 2015 - 2018 (do dnia kontroli) innych dyspozycji, co do przygotowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Wójt Gminy nie wydawał.

Zadania dotyczące opracowywania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości gospodarki nieruchomościami wykonywał Inspektor w Referacie Organizacyjnym, któremu do dnia kontroli nie zostały one powierzone na piśmie. W trakcie kontroli ww. obowiązki Inspektor przyjął do stosowania wraz z zaakceptowaniem nowego zakresu czynności w dniu 13 września 2018 r. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu, tj. p. Grzegorz Biela – Sekretarz Gminy Radziechowy-Wieprz (od 1 kwietnia 2018 r.), a poprzednio p. Jadwiga Górna – były Sekretarz Gminy Radziechowy-Wieprz.

W trakcie kontroli przedłożono plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2018-2020 przyjęty zarządzeniem Nr 95/2018 Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 19 września 2018 r.

- *W latach 2015 - 2018 zaniechano sporządzenia wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę/najem, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Stosownie do wskazanego przepisu, właściwy organ zobowiązany był sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę/najem. Wykaz ten winien być wywieszony na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu,*

a ponadto informacja o wywieszeniu tego wykazu powinna być podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Powyższe dotyczyło oddania w dzierżawę/najem nieruchomości gruntowych lub lokali użytkowych, na podstawie:

- *dwóch umów zawartych w 2016 r. na czas nieokreślony,*
- *dwóch umów zawartych w 2017 r. na czas oznaczony 10 lat,*
- *sześciu umów zawartych w latach 2015-2018 na okres od 12 do 48 miesięcy (powyżej 3 miesięcy).*

Zadania związane z oddaniem nieruchomości w dzierżawę/najem, w tym sporządzanie i publikowanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę/najem, wykonywał Inspektor w Referacie Organizacyjnym. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu, tj. p. Grzegorz Biela – Sekretarz Gminy Radziechowy-Wieprz (od 1 kwietnia 2018 r.), a poprzednio p. Jadwiga Górna – były Sekretarz Gminy Radziechowy - Wieprz.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, był p. Maciej Mika – Wójt Gminy Radziechowy-Wieprz.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz w zakresie sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *Do dnia zakończenia kontroli nie sporządzono sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2017 r., a ponadto w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz, nie zamieszczono sprawozdania z realizacji programu współpracy za 2016 r. w ustawowym terminie.*

Było to niezgodne z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie projektów sprawozdań z realizacji programu współpracy za rok 2016 i 2017 i ich opublikowanie w BIP byli pracownicy Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz: do dnia 8 marca 2017 r. – ówczesny Samodzielny Referent w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz, obecnie Kierownik Referatu Techniczno-Gospodarczego, a od dnia 9 marca 2017 r. – Referent w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik Referatu Organizacyjnego – p. Jadwiga Górna ówczesny Sekretarz Gminy.

Przyczyną nieprawidłowości w przypadku nieopublikowania sprawozdania z realizacji programu współpracy za 2016 r. w Biuletynie Informacji Publicznej było niedopatrzenie pracownika, a w przypadku niesporządzenia sprawozdania za 2017 r. (a tym samym nieprzedłożenia Radzie Gminy ww. sprawozdania w ustawowym terminie) było przeoczenie spowodowane zmianą zakresu obowiązków pomiędzy pracownikami.

W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej w 2014 r. również stwierdzono nieprawidłowości w zakresie braku zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdań z realizacji programu współpracy za rok poprzedni, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK 6100/23/4/14 z dnia 31 października 2014 r.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz w zakresie przygotowywania projektu sprawozdań z realizacji programu współpracy oraz ich przedkładania Radzie Gminy Radziechowy-Wieprz i publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej, stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2017 r. zaniechano opublikowania w BIP/stronie internetowej/tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz „wyników konkursów” otwartych konkursów ofert, przeprowadzonych w 2017 r. Było to niezgodne z art. 15 ust. 2j. w związku z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.). Stosownie do art. 15 ust. 2j. ww. ustawy wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3, czyli: w Biuletynie Informacji Publicznej; w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń; na stronie internetowej organu administracji publicznej.*

Powyższe dotyczyło wyników konkursów, w wyniku których udzielono dotacji dla:

- *Stowarzyszenia Dzieci Serc z Radziechów na realizację zadania publicznego pn. „Zorganizowanie integracyjnych warsztatów pracy twórczej w świetlicy opiekuńczo wychowawczej w Radziechowach dla dzieci i młodzieży specjalnej troski, a pochodzących z różnego typu środowisk zagrożonych szeroko pojętymi dysfunkcjami społecznymi”, kwota dotacji 12.000,00 zł;*
- *Żywieckiej Fundacji Rozwoju na realizację zadania publicznego pn. „Działaj lokalnie X” (cel realizacji zadania: wsparcie projektów z terenu Gminy Radziechowy-Wieprz w ramach X edycji Programu „Działaj Lokalnie 2017”), kwota dotacji 3.000,00 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami p. Macieja Mika – Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz oferentów, o wynikach konkursów, powiadomiono telefonicznie a przyczyną ww. nieprawidłowości było przeoczenie pracownika.*

Ponadto w przypadku dotacji dla Żywieckiej Fundacji Rozwoju – nie sporządzono protokołu z posiedzenia komisji konkursowej do spraw opiniowania ofert. Było to niezgodne z postanowieniami §1 pkt 11 ppkt 1 i 2 uchwały Nr XXXV/213/17 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie rocznego programu współpracy

Gminy Radziechowy-Wieprz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działającymi w sferze pożytku publicznego na rok 2017 w związku z art. 5a ust. 4 pkt 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.). Zgodnie z art. 5a ust. 4 pkt 11 ww. ustawy roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Stosownie do postanowień §1 pkt 11 ppkt 1 i ppkt 2 powyższej uchwały „z posiedzenia komisji oceniającej sporządzany jest protokół zawierający uzasadnienia oceny poszczególnych ofert”. „Protokół z posiedzenia komisji oceniającej zatwierdzony jest przez Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz.”

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Macieja Mika – Wójta Gminy Radziechowy Wieprz „Protokół z posiedzenia komisji oceniającej (...) stanowi zbiorcza karta oceny wniosków, która została podpisana przez komisję konkursową oraz zatwierdzona przez Wójta Gminy Radziechowy-Wieprz”. Jednakże wymieniona w wyjaśnieniach „zbiorcza karta oceny wniosków” nie zawiera uzasadnienia oceny poszczególnych ofert. Ponadto w przypadku dotacji dla Stowarzyszenia Dzieci Serc z Radziechów został sporządzony zarówno ww. protokół komisji konkursowej jak i zbiorcza karta oceny wniosków.

Osobą odpowiedzialną za powyższe, tj. opublikowanie wyników konkursów i sporządzenie protokołu komisji konkursowej, był – ówczesnie Samodzielny Referent w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz, obecnie Kierownik Referatu Techniczno-Gospodarczego. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik Referatu Organizacyjnego – p. Jadwiga Górna ówczesny Sekretarz Gminy.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz w zakresie:

- publikowania wyników konkursów otwartych konkursów ofert w sposób określony w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) stosownie do art. 15 ust. 2j tej ustawy;
- sporządzania protokołów z posiedzenia komisji konkursowej do spraw opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert, stosownie do § 1 pkt 11 ppkt 7 uchwały Nr XLVIII/275/17 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 24 listopada 2017 r. w sprawie rocznego programu współpracy Gminy Radziechowy-Wieprz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działającymi w sferze pożytku publicznego na rok 2018, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2017 r. zaniechano ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli dokonanej w październiku 2017 r. Powyższe było wymagane na podstawie ówczesnie obowiązującego art. 89d ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.), zgodnie z którym w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji między innymi dla przedszkoli*

niepublicznych, ogłasza się podstawową kwotą dotacji dla przedszkoli oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 3 tej ustawy, tj. w październiku roku budżetowego. Obecnie obowiązek ten został uregulowany w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203).

W 2017 r. Gmina Radziechowy–Wieprz dotowała Niepubliczne Przedszkole „Maja”. W październiku 2017 r. dokonano aktualizacji podstawowej kwoty dotacji według wymogów ww. ustawy o systemie oświaty, lecz nie zamieszczono informacji w tym zakresie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie pracownika merytorycznego – Inspektora w Urzędzie Gminy Radziechowy-Wieprz.

Ponadto nieprawidłowo przeprowadzono kontrolę „Rocznego rozliczenia otrzymanej dotacji z budżetu Gminy Radziechowy-Wieprz otrzymanej za rok 2017”, złożonego w dniu 15 stycznia 2018 r. do Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz przez Niepubliczne Przedszkole Maja.

O braku poprawnej weryfikacji powyższego sprawozdania świadczy:

- 1) brak na dokumencie sprawozdania daty i podpisu osoby sprawdzającej jego prawidłowość;*
- 2) w pkt 3 sprawozdania „Liczba uczniów/wychowanków faktycznie uczęszczających do jednostki” – nieprawidłowo podsumowano kwoty dotacji za poszczególne miesiące w kolumnie pn. „Kwota udzielonej dotacji ogółem” – wpisano w podsumowaniu łączną kwotę dotacji 520.077,00 zł, zamiast kwoty 652.417,00 zł tj. kwoty faktycznie udzielonej dotacji (kwoty dotacji za poszczególne miesiące wskazano prawidłowo);*
- 3) w pkt 5 sprawozdania pn. „Zbiorcze rozliczenie otrzymanych dotacji dla przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły” również nieprawidłowo wpisano kwotę otrzymanej dotacji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. i kwotę wykorzystanej dotacji w okresie rozliczeniowym wpisując kwotę: 520.077,00 zł zamiast kwoty 652.417,00 zł – kwoty faktycznie otrzymanej i wykorzystanej.*

Stosownie do postanowień § 5 ust. 1 i ust. 2 „Trybu udzielania, rozliczania i kontroli dotacji” ustalonego uchwałą Nr XXXIV/209/16 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Radziechowy-Wieprz oraz trybu i zakresu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji uprawniony do dotacji składa rozliczenie z jej wykorzystania a wzór rozliczenia stanowi załącznik nr 3 do trybu udzielania, rozliczania i kontroli dotacji.

Zgodnie natomiast z ww. wzorem rozliczenia, w pkt 7 sprawozdania „Uwagi urzędowe dotyczące rozliczenia udzielonej dotacji” potwierdza się, że sprawdzono zgodność „Rocznego rozliczenia otrzymanych dotacji” z kwotą przekazanej dotacji w roku budżetowym – co powinno zostać potwierdzone datą i podpisem osoby sprawdzającej.

Aktualnie wzór rozliczenia dotacji został określony w uchwale Nr LI/305/18 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym na terenie Gminy Radziechowy-Wieprz przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz ustalenie trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania wraz ze zmianami.

Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie Inspektora w Referacie Oświaty, odpowiedzialnego za rozliczenie rocznego sprawozdania z dotacji dla Niepublicznego Przedszkola oraz publikację danych w BIP. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Oświaty.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz w zakresie weryfikacji składanych Rocznych rozliczeń otrzymanych dotacji z budżetu Gminy Radziechowy-Wieprz dla Niepublicznego Przedszkola zgodnie z wzorem określonym uchwałą Nr LI/305/18 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym na terenie Gminy Radziechowy-Wieprz przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz ustalenie trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania wraz ze zm., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 13

Zamieszczać w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Radziechowy-Wieprz informacje o aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla niepublicznego przedszkola zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej